

GRUPA ROBOCZA ART. 29 DS. OCHRONY DANYCH

**00070/2010/PL
WP 176**

Najczęściej zadawane pytania w celu zaradzenia kwestiom wynikłym na skutek wejścia w życie Decyzji Komisji Europejskiej 2010/87/UE sprawie standardowych klauzul umownych dotyczących przekazywania danych osobowych podmiotom przetwarzającym dane mającym siedzibę w krajach trzecich na mocy dyrektywy 95/46/WE

Przyjęta w dniu 12 lipca 2010 r.

Grupa robocza została ustanowiona na podstawie art. 29 dyrektywy 95/46/WE. Jest ona niezależnym europejskim organem doradczym w sprawie ochrony danych oraz prywatności. Jej zadania są opisane w art. 30 dyrektywy 95/46/WE oraz artykule 15 dyrektywy 2002/56/WE.

Sekretariat jest zapewniony przez Dyрекcję C (Prawa podstawowe i obywatelstwo Unii) Komisji Europejskiej, Dyrekcja Generalna ds. Sprawiedliwości, B-1049 Bruksela, Belgia, Office No.-LX-46 01/190.

Strona internetowa: http://ec.europa.eu/justice/policies/privacy/index_en.html

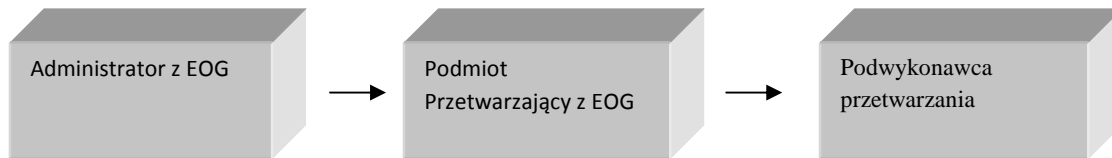
5 lutego 2010 r. Komisja Europejska przyjęła decyzję aktualizującą standardowe klauzule umowne dotyczące przekazywania danych osobowych podmiotom przetwarzającym mającym siedzibę w krajach nienależących do Unii Europejskiej, które nie zapewniają odpowiedniego poziomu ochrony danych (klauzule umowne „administrator do podmiotu przetwarzającego”)

Nowa decyzja 2010/87/UE reguluje przekazywanie danych pomiędzy administratorami posiadającymi siedzibę na terytorium EOG oraz podmiotami przetwarzającymi nieposiadającymi siedziby na terytorium EOG a także określa warunki dotyczące podzlecenia przetwarzania danych pomiędzy podmiotem przetwarzającym niemającym siedziby na terytorium EOG a podwykonawcami przetwarzania, którzy również nie posiadają siedziby na terytorium EOG.

Poniższe najczęściej zadawane pytania, przygotowane przez Grupę roboczą artykułu 29, mają na celu rozwiązanie pewnych kwestii powstałych w wyniku stosowania tych nowych modelowych klauzul, które weszły w życie 15 maja 2010 r. Niniejszy dokument odzwierciedla zharmonizowane stanowisko europejskich organów ochrony danych.

Niniejsze najczęściej zadawane pytania nie są wyczerpujące i mogą być uaktualnione, jeżeli zajdzie taka potrzeba.

I. Kwestie dotyczące podmiotu przetwarzającego z siedzibą w EOG

- 1) Czy modelowe klauzule 2010/87/UE znajdują zastosowanie gdy dane są przekazywane przez administratora posiadającego siedzibę na terytorium EOG do podmiotu przetwarzającego posiadającego siedzibę na terytorium EOG, a następnie do podwykonawcy przetwarzania nieposiadającego siedziby na terytorium EOG?**

Nie. Jak wskazano w motywie 23 decyzji Komisji, decyzja znajduje zastosowanie jedynie do powierzenia usług przetwarzania przez podmiot przetwarzający posiadający siedzibę w państwie trzecim podwykonawcy przetwarzania, który również posiada siedzibę w państwie trzecim.

- 2) Czy można jednak wykorzystać modelowe klauzule 2010/87/UE jako takie, jeżeli dane osobowe są przekazywane przez administratora posiadającego siedzibę na terytorium EOG podmiotowi przetwarzającemu mającemu siedzibę na terytorium EOG, a następnie do podwykonawcy przetwarzania nieposiadającego siedziby na terytorium EOG?**

Nie, nie jest to możliwe.

Przede wszystkim, podmiot przetwarzający mający siedzibę na terytorium EOG nie może być uznany za odbiorcę danych w rozumieniu modelowych klauzul 2010/87/UE, ponieważ definicja ta wymaga posiadania siedziby poza terytorium EOG.

Po drugie, obowiązki nałożone na podmiot odbierający dane na mocy modelowych klauzul 2010/87/UE są niewłaściwe w odniesieniu do podmiotu przetwarzającego mającego siedzibę na terytorium EOG (w szczególności, w odniesieniu do reżimu prawa właściwego oraz reżimu odpowiedzialności podmiotu przetwarzającego).

Po trzecie, podmiot przetwarzający mający siedzibę na terytorium EOG nie może być uznany za przekazującego dane w rozumieniu modelowych klauzul 2010/87/UE, ponieważ definicja ta zakłada, że podmiot przekazujący dane działa jako administrator danych.

Konkludując, GR29 uważa, że włączenie podmiotu przetwarzającego mającego siedzibę na terytorium EOG jako strony modelowych klauzul 2010/87/UE jest nieodpowiednie.

3) W niniejszym kontekście, jak zapewnić ramy prawne w odniesieniu do przekazywania przez podmiot przetwarzający mający siedzibę na terytorium EOG do podwykonawcy przetwarzania, nieposiadającego siedziby na terytorium EOG?

W oczekiwaniu na możliwe przyjęcie nowego odrębnego oraz dedykowanego instrumentu prawnego, który pozwalałby na międzynarodowe podzlecenie przetwarzania przez podmioty przetwarzające mające siedzibę w Unii podwykonawcom przetwarzania w państwach trzecich (zobacz dokument roboczy WP161), Grupa robocza zidentyfikowała trzy różne możliwości (pozostające do wyboru przez przedsiębiorstwo)

- a. Bezpośrednia umowa pomiędzy administratorami posiadającymi siedzibę na terytorium EOG a podmiotami przetwarzającymi nieposiadającymi siedziby na terytorium EOG;
- b. Jasne upoważnienie od administratorów posiadających siedzibę na terytorium EGO, udzielone podmiotom przetwarzającym posiadającym siedzibę na terytorium EGO w celu wykorzystania modelowych klauzul 2010/87/UE w ich imieniu oraz na ich rzecz;
- c. Umowy ad-hoc.

- a. Bezpośrednia umowa pomiędzy administratorami posiadającymi siedzibę na terytorium EOG oraz podmiotami przetwarzającymi nieposiadającymi siedziby na terytorium EOG

Modelowe klauzule mogą być podpisane bezpośrednio pomiędzy administratorem posiadającym siedzibę na terytorium EGO a podmiotem przetwarzającym nieposiadającym siedziby na terytorium EGO. W takiej sytuacji, podmiot przetwarzający nieposiadający siedziby na terytorium EGO będzie musiał podpisać klauzule 2010/87/UE jako podmiot odbierający a nie podwykonawca przetwarzania. Relacja pomiędzy podmiotem przetwarzającym posiadającym siedzibę na terytorium EGO a administratorem posiadającym siedzibę na terytorium EGO zostanie stworzona wokół umowy świadczenia usług podpisanej przez obie strony oraz zawierającej instrukcje przygotowane przez administratora posiadającego siedzibę na terytorium EGO dla podmiotu przetwarzającego posiadającego siedzibę na terytorium EGO, jak również wszystkie odpowiednie wymogi ustanowione w art. 16 oraz 17 dyrektywy.

- a. Jasne upoważnienie od administratorów posiadających siedzibę na terytorium EGO udzielone podmiotom przetwarzającym posiadającym siedzibę na terytorium EGO

w celu wykorzystania modelowych klauzul 2010/87/UE w ich imieniu oraz na ich rzecz

Innym rozwiązaniem, które odznacza się podobnymi skutkami prawnymi jak te, które powstają na skutek pierwszego rozwiązania, jednakże w innej formie, byłoby zawarcie w umowie o świadczeniu usług jasnego upoważnienia dla podmiotu przetwarzającego posiadającego siedzibę na terytorium EOG do podpisania modelowych klauzul 2010/87/UE z podwykonawcą przetwarzania nie posiadającym siedziby na terytorium EOG w imieniu oraz na rzecz administratora posiadającego siedzibę na terytorium EOG. Ten ostatni podmiot, pozostaje podmiotem przekazującym dane, a podwykonawca przetwarzania jest odbiorcą danych.

Administrator powinien również udzielić uprzedniej zgody odnośnie zawartości załączników 1 oraz 2 modelowych klauzul 2010/87/UE.

Tak jak to wyjaśniono w pytaniu II. 1), to do podmiotu przekazującego dane należy decyzja czy upoważnienie będzie ogólne (ogólnie pozwalające na podzlecenie przetwarzania danych określonych w Załącznikach 1 oraz 2 czy konkretne (konkretne upoważnienie na każde nowe podzlecenie przetwarzania).

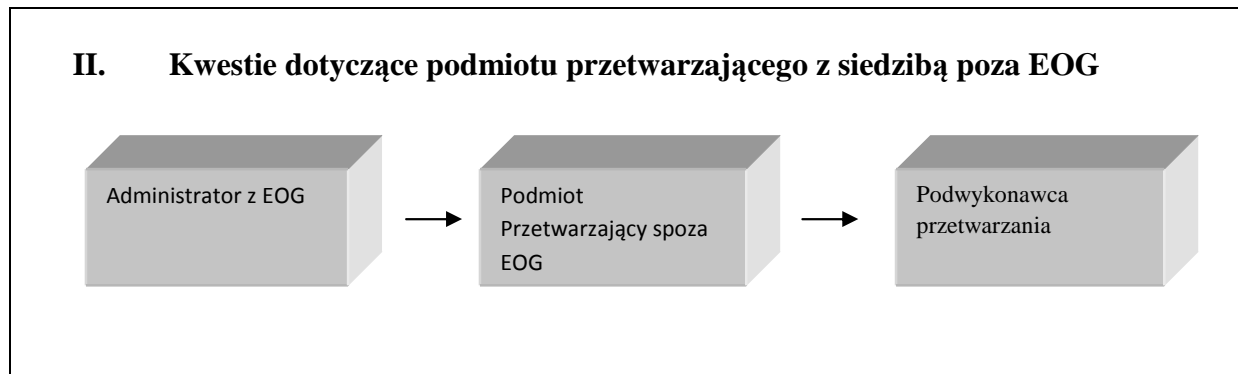
c. Umowy ad-hoc.

Zgodnie z drugą częścią motywu 23 decyzji Komisji: „państwa członkowskie mają swobodę co do tego, czy uwzględnić fakt, że zasady i gwarancje standardowych klauzul umownych określonych w niniejszej decyzji zostały zastosowane do zlecenia podwykonawcy przetwarzania danych prowadzącemu działalność gospodarczą w państwie trzecim z zamiarem zapewnienia odpowiedniej ochrony praw osób, których dane dotyczą, a których dane osobowe są przekazywane dla celów czynności podwykonawstwa przetwarzania danych.”

Umowy ad-hoc muszą więc zawierać zasady oraz środki ochronne zawarte w modelowych klauzulach 2010/87/UE (takie jak klauzula dotycząca praw osoby trzeciej będącej beneficjentem). Zasadniczo, administrator posiadający siedzibę na terytorium EOG oraz podwykonawca przetwarzania nie posiadający siedziby na terytorium EOG, powinni być związani takimi samymi obowiązkami oraz zasadami odpowiedzialności, jakie określono w modelowych klauzulach 2010/87/UE. Reżim prawny właściwy dla podmiotu przetwarzającego mającego siedzibę na terytorium EOG powinien pozostawać w zgodności z reżimem ustanowionym przez dyrektywę UE. W szczególności podmiot przetwarzający mający siedzibę na terytorium EOG nie może uniknąć jakiegokolwiek odpowiedzialności wobec osoby, której dane dotyczą, jaką musiałby przyjąć na mocy odpowiednich przepisów prawa krajowego implementującego dyrektywę UE 95/46/UE. Jednocześnie umowa pozwoli podmiotom przetwarzającym posiadającym siedzibę na terytorium EOG na stosowanie ich własnych właściwych praw dotyczących technicznych oraz organizacyjnych środków

bezpieczeństwa, podczas gdy podwykonawca przetwarzania będzie musiał przestrzegać prawa krajowego administratora.

Każdy organ ochrony danych może ocenić przedstawione umowy ad-hoc oraz może zachować prawo do wyrażenia zgody na przekazywanie na podstawie tych umów.

1) Czy uprzednia pisemna zgoda udzielona przez administratora (klauzula 11.1) zezwalająca na podzlecenie przetwarzania może być ogólna czy powinna być szczegółowa w odniesieniu do jakiegokolwiek dodatkowego podzlecenia przetwarzania?

Modelowe klauzule 2010/87/UE tego nie określają. Zdaniem Grupy Roboczej, to do administratora należy decyzja czy wystarczająca byłaby uprzednia zgoda ogólna czy wymagana jest konkretna zgoda na każde nowe podzlecenie przetwarzania.

Decyzja będzie prawdopodobnie różna, w zależności od kontekstu przetwarzania, rodzaju danych (dane wrażliwe czy nie), oraz stopnia zaangażowania administratora w taki sposób podjęcia decyzja. Niektórzy administratorzy mogą zdecydować, że pełne uprzednie sprawdzenie tożsamości każdego z podwykonawców przetwarzania jest konieczne, podczas gdy inni mogą uznać, że uprzednia informacja (klauzula 5. h), obowiązek poinformowania o zawartych umowach (klauzula 5.j) oraz gwarancje zapewnienia takiego samego poziomu ochrony (klauzula 11.1.) są wystarczające.

2) Co obejmuje termin „kopia każdej umowy dotyczącej podwykonawstwa” (klauzula 5.j)?

Umowa o której mowa w klauzuli 5 to ta sama mowa o której mowa w klauzuli 11.1 (pisemna umowa pomiędzy odbiorcą danych a podwykonawcą przetwarzania nieposiadającym siedziby na terytorium EOG, która nakłada takie same obowiązki na podwykonawcę przetwarzania jakie nałożono na podmiot przetwarzający na mocy klauzul.)

Z tego względu, podmiot odbierający nie musi automatycznie przesyłać wszystkich dokumentów dotyczących umów podzlecenia a jedynie postanowienia umowy podzlecenia odnoszące się do ochrony danych (włączając w to środki bezpieczeństwa).

3) Jakich rodzajów „zmian operacji przekazywania oraz przetwarzania danych, które są przedmiotem umowy” dotyczy art. 7 decyzji UE?

Zgodnie z art. 7.2., umowa zawarta na podstawie poprzedniej wersji modelowych klauzul (2002/16/WE) pozostaje w mocy i nie musi być zmieniona, chyba że operacje przekazywania i przetwarzania danych, które są przedmiotem umowy, zmieniły się. W takiej sytuacji, strony są zobowiązane do zawarcia nowej umowy, zapewniającej zgodność z modelowymi klauzulami 2010/87/UE.

Zdaniem Grupy roboczej dotyczy to sytuacji gdy zmiana musi być dokonana w załączniku 1 (nowa strona, zmiany dotyczące osób, których dane dotyczą, kategorie danych oraz operacje przetwarzania).

W takim przypadku strony mogą zdecydować o podpisaniu nowej umowy zapewniającej zgodność z modelowymi klauzulami 2010/87/UE lub zachować uprzednio podpisaną umowę na mocy modelowych klauzul 2002/16/WE. Jednakże, jako że nowe modelowe klauzule 2010/87/UE zastępują modelowe klauzule 2002/16/WE, te ostatnie klauzule nie będą już uznawane za klauzule modelowe, ale za umowę ad-hoc.

4) Jeżeli odbiorca danych przekazuje dane do innych podmiotów przetwarzających nie posiadających siedziby na terytorium EOG (na podstawie globalnej umowy podpisanej z podmiotem przetwarzającym), to czy muszą być one uznane za podwykonawców przetwarzania czy też muszą one być uznane za dodatkowe podmioty odbierające dane?

Jak to określono w modelowych klauzulach 2010/87/UE, podwykonawca przetwarzania oznacza jakiegokolwiek podmiot przetwarzający zaangażowany przez podmiot odbierający dane lub przez jakiegokolwiek innego podwykonawcę przetwarzania podmiotu odbierającego dane.

Jeżeli wszystkie podmioty przetwarzające nieposiadające siedziby na terytorium EOG zostały zaangażowane przez podmiot przekazujący dane, mogą oni podpisać modelowe klauzule jako podmioty odbierające dane.

Jeżeli podmioty przetwarzające nie posiadające siedziby na terytorium EOG zostaną zaangażowane przez podmiot odbierający dane, podpiszą one umowę jako podwykonawcy przetwarzania. W takiej sytuacji, zgodnie z klauzulą 11.1 podmiot odbierający dane pozostaje w pełni odpowiedzialny wobec podmiotu przekazującego dane za wykonanie zobowiązań podwykonawcy przetwarzania na mocy umowy.

5) Jeżeli podmiot odbierający dane przekazuje dane podwykonawcy przetwarzania, który dostarcza usługi podmiotowi odbierającemu dane dla wielu podmiotów przekazujących dane, to czy jest możliwe wykorzystanie jednej umowy pomiędzy podmiotem odbierającym dane a podwykonawcą przetwarzania?

Nie. Nie jest możliwe podpisanie tylko jednej umowy dla wszystkich. Załącznik 1 do umowy zawsze będzie się różnił, ponieważ tożsamość podmiotu przekazującego dane będzie się różnić, a prawdopodobnie również kategorie danych, osób, których dane dotyczą, a także opis operacji przetwarzania.

Tym niemniej, strony mogą zdecydować o podpisaniu każdego kontraktu czyniąc odwołanie do bardziej ogólnej umowy, takiej jak zawartość modelowych klauzul 2010/87/UE, a także, prawdopodobnie, jej załącznika 2 dotyczącego środków technicznych (jeżeli są takie same w odniesieniu do różnych umów oraz jeżeli są zaakceptowane przez podmiot odbierający dane oraz spełniają wymogi podmiotów przekazujących dane).

6) Jeżeli podwykonawca przetwarzania współ-podpisuje klauzule zawarte pomiędzy podmiotem przekazującym dane oraz podmiotem odbierającym dane, to czy spełnia to wymogi pisemnej umowy pomiędzy podmiotem odbierającym dane a podwykonawcą przetwarzania danych, która nakłada takie same obowiązki na podwykonawcę przetwarzania, jakie są nałożone na podmiot odbierający dane na podstawie oryginalnych klauzul podpisanych pomiędzy podmiotem przekazującym dane a podmiotem odbierającym dane (klauzula 11.1)?

Zgodnie z tym co jasno wskazano w przepisie 9 modelowych klauzul 2010/87/UE, wymóg ten może być spełniony przez podwykonawcę przetwarzania poprzez współ-podpisanie umowy podpisanej pomiędzy podmiotem przekazującym dane a podmiotem odbierającym dane na podstawie modelowej klauzuli 2010/87/UE.

W takim przypadku, strony dodadzą na końcu umowy (tam gdzie znajdują się podpisy) część „na rzecz podwykonawcy przetwarzania”, zawierającą „Nazwę (napisaną w pełni)”, „pozycję”, „adres”, „inne informacje konieczne dla tego aby umowa była wiążąca (o ile występują) „podpis”, „(pieczęć organizacji)”.

7) Czy możliwe jest dodanie klauzul związanych z działalnością gospodarczą do modelowych klauzul?

Zgodnie z tym co jasno wskazano w klauzuli 10, strony nie mogą zmieniać ani modyfikować modelowych klauzul, jednakże nie stoi to na przeszkodzie dodaniu klauzul dotyczących działalności gospodarczej, jeżeli nie sprzeciwiają się one postanowieniom klauzul.

8) Czy podmioty przekazujące dane są zobligowane do przekazania umów podzlecenia przetwarzania podpisanych przez podmioty odbierające dane oraz ich podwykonawców przetwarzania, organom ochrony danych, nawet jeżeli nie są oni stroną tej umowy?

Zgodnie z klauzulą 11.4, podmiot przekazujący dane prowadzi wykaz umów dotyczących podwykonawstwa przetwarzania danych, o których został poinformowany przez podmiot odbierający dane na podstawie klauzuli 5 lit. j) oraz musi zapewnić, że wykaz ten jest dostępny dla organu ochrony danych.

Podmiot przekazujący dane musi przekazać tylko tą umowę, której jest stroną (zgodnie z klauzulą 8.1).